

§. 230. Вий помните (§. 47), че въздуха ся състой най-много отъ кислородъ и азотъ, отъ водна пара и малко количество въгленна кислота, коя-то сама е съединеніе на кислорода съ въглерода. А този въглеродъ е храна-та на всички растенія, защото камъны-тѣ въглища ся състоятъ почти цѣликомъ, както знаете, отъ въглеродъ. Въ това състояніе, въ кое-то въглерода ся намѣрва въ въздуха, сродството му съ кислорода е много силно. Нуждна е огромна сила, за да надвие на това сродство и да раздѣли тѣзи двѣ вѣщества. Ако дървета-та и цвѣтя-та, плодове-тѣ и растенія-та нѣмахж сила да направятъ това, то тѣ неможаж нито рѣсти, нито живѣ, защото, макаръ тѣ и да иматъ нужда отъ въглеродъ за направа-та на свои-тѣ тѣани, тѣ нѣматъ никакъ нужда отъ нѣгова пріятель — кислорода, кой-то ся придържа тѣи силно о него. Отъ дѣ зема растеніе-то тѣзи сила? Отъ свѣтлина-та и топлина-та на слънце-то. Тѣ го правятъ способно биевално да разкъсва това съединеніе, да употрѣбѣва въглерода за направа на своя-та дървесина и да отдѣля кислорода. Слѣдъ години и столѣтія, кога вий горите тѣзи растителны направы, подъ видъ на дърва или въглени, вий пакъ освобождавате свѣтлина-та и топлина-та, кои-то сж дали на растеніе-то възможность да ся образува. Затова, помнете, че кога ся грѣете при огъня или кога ся наслаждавате съ свѣтлина-та му, то вий само освобождавате за своя-та потрѣба сжца-та свѣтлина и сжца-та топлина, кои-то сж произлѣзлы отъ слънце-то прѣди цѣлы столѣтія, и кои-то тогасъ сж быле употрѣбены — а не унищожены — за направа-та на въглени-тѣ, газа или дървета-та, кои-то вий сега горите.

§. 231. Че механическа-та и физическа-та силы можтъ да ся набиратъ даже отъ человекъ, за да ги